

Sensorveiledning

HIS1110 Eldre norsk historie eksamen høsten 2017, 4-timers

Hva betydde eksportnæringene for befolkningen i Norge ca. 1500-1814?

Kva betydde eksportnæringane for befolkninga i Noreg ca. 1500-1814?

Pensumdekning:

Ståle Dyrvik, *Norsk historie 1536-1814*, (2011) kap 8,9,10,12 og 17,(s.103-136, 149-160, 218-227)

Studenter bør kunne forklare hvilke eksportnæringer det dreier seg om: fiskeri, trelast, bergverk og skipsfart. Disse næringene fikk betydning for befolkningen i Norge på flere måter: mulig med import av korn, inntekter til å betale skatt og andre varer, samt at de la grunnlag for et borgerskap. Det er bra hvis studentene skriver noe om betydningen for ulike lag av befolkningen, både for elite og allmue. Sammenhengen mellom befolkningsutvikling og husholdenes mulighet til å kombinere inntekter fra eksportnæringer med inntekter landbruket er også et sentralt poeng. Dette blir særlig viktig som en forklaring på at en fordobling av folkeveksten var mulig fra ca. 1660 til 1800. I 1660 var all jord som hadde vært i bruk før Svartedauden tatt i bruk. Videre vekst måtte baseres på husholdenes kombinasjon med andre tilleggsnæringer. Her ble eksportnæringene viktige.

Det vil være et pluss for besvarelser som i tillegg til det som allerede er nevnt, også gjør et poeng ut av årstallet 1814 og drøfter vilkårene for eksportnæringene i henholdsvis krigs- og fredstider. Fredstiden etter 1720 ble brutt da Danmark-Norge i 1807 kom med i Napoleonskrigene på fransk side. Betydningen av blokaden for den norske befolkningen, da både eksporten av norske varer og importen av korn ble hindret, kan drøftes.

Hilde Sandvik